

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 01.03.2017, sp. zn. 7 Tdo 1634/2016, ECLI:CZ:NS:2017:7.TDO.1634.2016.1

Číslo: 31/2018

Právní věta: Rozhoduje-li soud o trestu poté, co podle § 45 odst. 1 tr. zákoníku zruší pravomocný rozsudek jiného soudu ve výroku o vině o pokračujícím trestném činu (resp. v části výroku o vině) a v celém výroku o trestu, pak nepřichází v úvahu, aby tentýž výrok o trestu rušil ještě výrokem podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku, i kdyby jinak měl být ukládán souhrnný trest. Jestliže na zrušený výrok o trestu obsahově navazují další rozhodnutí, která vzhledem ke změně, k níž došlo jeho zrušením, pozbyla podkladu, je třeba je také zrušit.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 01.03.2017

Spisová značka: 7 Tdo 1634/2016

Číslo rozhodnutí: 31

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Souhrnný trest, Společný trest za pokračování v trestném činu

Předpisy: § 43 odst. 2 tr. zákoníku
§ 45 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněného P. M. podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 6. 2016, sp. zn. 12 To 126/2016, a rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 7. 12. 2015, sp. zn. 2 T 167/2014, jakož i další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Okresnímu soudu v Rychnově nad Kněžnou přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové jako soudu odvolacího ze dne 24. 6. 2016, sp. zn. 12 To 126/2016, byl z podnětu odvolání obviněného P. M. a jednoho z poškozených podle § 258 odst. 1 písm. b), d), f), odst. 2 tr. ř. zrušen rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 7. 12. 2015, sp. zn. 2 T 167/2014, ohledně obviněného P. M. a podle § 259 odst. 3, 4 tr. ř. bylo nově rozhodnuto tak, že podle § 45 odst. 1 tr. zákoníku byl zrušen rozsudek Okresního soudu v Náchodě ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. 1 T 68/2014, ve výroku o vině obviněného P. M. zločinem krádeže podle §

205 odst. 1 písm. b), odst. 2, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku, spáchaným dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, a přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku a ve výroku o trestu, přičemž byly zrušeny i další obsahově navazující výroky, a obviněný P. M. byl uznán vinným v bodech 1-29 zločinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku dílem dokonáným a dílem nedokonáným ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, v bodě 3 přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1 tr. zákoníku, v bodech 30-48 dalším zločinem krádeže podle § 205 odst. 1, odst. 2, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku dílem dokonáným a dílem nedokonáným ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a v bodech 35, 37 přečinem neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 1 tr. zákoníku. Za tyto trestné činy a dále za pomoc k přečinu krádeže podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, § 205 odst. 1 písm. b), odst. 3 tr. zákoníku a pokus přečinu krádeže podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Náchodě ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. 1 T 68/2014, a přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným trestním příkazem Okresního soudu v Náchodě ze dne 4. 7. 2013, sp. zn. 11 T 122/2013, byl obviněný odsouzen podle § 205 odst. 4 tr. zákoníku, § 43 odst. 2 tr. zákoníku, § 45 odst. 1 tr. zákoníku k souhrnnému společnému trestu odnětí svobody na sedm roků a šest měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, a podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku k trestu propadnutí věci postihujícímu věci specifikované ve výroku, přičemž podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl zrušen výrok o trestu v rozsudku Okresního soudu v Náchodě ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. 1 T 68/2014, a výrok o trestu v trestním příkaze Okresního soudu v Náchodě ze dne 4. 7. 2013, sp. zn. 11 T 122/2013, a další obsahově navazující rozhodnutí. Výrokem podle § 228 odst. 1 tr. ř., podle § 229 odst. 2 tr. ř. a podle § 229 odst. 1 tr. ř. bylo rozhodnuto o náhradě škody.

2. Důvodem změny byl závěr Krajského soudu v Hradci Králové, že Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou nesprávně vymezil rozsah, v němž byly dány podmínky stanovené v § 45 odst. 1 tr. zákoníku pro zrušení rozsudku Okresního soudu v Náchodě ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. 1 T 68/2014, pro nové vyslovení viny a pro uložení společného trestu.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

3. Obviněný P. M. podal prostřednictvím obhájkyne v zákonné lhůtě dovolání proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové. Napadl výrok o vině a v důsledku toho i další navazující výroky. Odkázal na důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Namítl, že se nedopustil útoků uvedených v bodech 1, 3, 11, 30, 31, 35, 37, 43, 45, 47 napadeného rozsudku. Podstatou jeho námitek bylo to, že provedenými důkazy nebylo spolehlivě prokázáno, že by byl pachatelem zmíněných útoků. Vyjádřil názor, že nepodloženým výrokem o vině v uvedených bodech bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, jak je zakotveno v Listině základních práv a svobod a v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Obviněný se dovoláním domáhal toho, aby Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové a vadnou část rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, aby ho sám uznal vinným v rozsahu nezahrnujícím uvedené body a aby mu uložil mírnější trest.

4. Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství sdělil, že se k dovolání nebude vyjadřovat.

III.

Přípustnost dovolání

5. Nejvyšší soud shledal, že dovolání je zčásti důvodné, a to pokud směřovalo proti bodům 1, 3, 11, 30 rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové.

6. V této části napadeného rozsudku byl obviněný uznán vinným v podstatě tím, že:

v době od 14:00 hod. dne 5. 4. 2013 do 7:00 hod. dne 8. 4. 2013 v B. se vloupal do budovy zámku, vnikl do kanceláří, pomocí úhlové brusky rozřízl víko uzamčeného trezoru, překonal zabezpečovací mechanismus a z trezoru odcizil 77 804 Kč a 265 EUR, dále odcizil klíče, mobilní telefon a další věci, čímž způsobil obchodní společnosti P. B., s. r. o., odcizením škodu ve výši 86 530 Kč a poškozením zařízení škodu ve výši nejméně 8 000 Kč (bod 1),

v době od 00:00 hod. dne 14. 5. 2013 do 5:37 hod. dne 15. 5. 2013 v obci Z.-K. se vloupal do objektu Obchodního družstva I., v účtárně vyřízl čtvercový otvor do trezoru v místě uzavíracího mechanismu, vypáčil ho, odcizil z něj hotovost ve výši 1 087 956 Kč a 299,42 EUR, pistoli zn. ČZ vz. 27 ráže 7,65 mm a na zařízení objektu způsobil škodu ve výši 24 510 Kč (bod 3),

v době od 23:47 hod. do 23:53 hod. dne 9. 9. 2013 v T. se vloupal do budovy obchodní společnosti V., a. s., vypnul jističe zásuvek a osvětlení, vypáčil dveře postupně do několika místností, kde vše prohledal, ale nic neodcizil, protože byl vyrušen příjezdem pracovníků bezpečnostní služby a podařilo se mu utéci, přičemž na zařízení objektu způsobil škodu ve výši nejméně 7 050 Kč (bod 11).

v době od 19:30 hod. dne 13. 12. 2013 do 1:30 hod. dne 14. 12. 2013 v Č. B. se vloupal do objektu obchodní společnosti A. K., a. s., kde odcizil kovový trezor s hotovostí ve výši 30 000 Kč, způsobil tím škodu ve výši 33 000 Kč a na zařízení objektu způsobil škodu ve výši nejméně 7 200 Kč (bod 30).

7. Skutková zjištění týkající se těchto i všech dalších útoků, jejichž spáchání obviněný popřel, Krajský soud v Hradci Králové převzal z rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou.

8. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení.

9. Směřuje-li dovolání proti odsuzujícímu rozhodnutí, odpovídají tomuto dovolacímu důvodu jen takové námitky, v nichž se tvrdí, že skutkový stav, který zjistily soudy prvního a druhého stupně, nenaplnuje znaky trestného činu, jímž byl obviněný uznán vinným. Předmětem právního posouzení tu je skutek, jak ho zjistily soudy, a nikoli jak ho prezentuje či jak se jeho zjištění dožaduje dovolatel. Dovolacím důvodem nejsou skutkové námitky, tj. takové námitky, jimiž se odvolatel snaží dosáhnout jiného hodnocení důkazů oproti tomu, jak je hodnotily soudy, tím i změny ve skutkových zjištěních soudů a nahrazení těchto zjištění jinou verzí skutkového stavu, kterou sám prosazuje. Mimo rámec dovolacího důvodu tedy jsou námitky proti tomu, jak soudy hodnotily důkazy, jaká zjištění vyvodily z důkazů, jak postupovaly při provádění důkazů, v jakém rozsahu provedly dokazování apod.

10. Obviněný neuplatnil žádné námitky v tom smyslu, že by skutkový stav, který zjistily soudy a který byl vyjádřen v bodech 1, 3, 11, 30 napadeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, neznamenal ve spojení se skutkovým stavem zjištěným v dalších bodech naplnění znaků trestných činů, jimiž byl uznán vinným. Pouze takto koncipované námitky by obsahově korespondovaly s dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

11. Podané dovolání obviněný založil na tvrzení, že útoky uvedené v bodech 1, 3, 11, 30 napadeného rozsudku nespáchal a že není osobou totožnou s pachatelem těchto útoků, a dále na tom, že zjištění soudů, podle něhož je touto osobou, nemá podklad v důkazech. Takto pojaté námitky pro svou vyloženě skutkovou povahu nejsou dovolacím důvodem.

12. Nejvyšší soud z pozice dovolacího soudu zásadně nezasahuje do skutkových zjištění soudů prvního a druhého stupně. Učinit tak může jen zcela výjimečně, jestliže skutková zjištění soudů jsou v tak extrémním rozporu s důkazy, že tím je porušeno ústavně garantované základní právo obviněného na spravedlivý proces. V takovém případě má zásah Nejvyššího soudu podklad v

ustanoveních čl. 4, čl. 90 Ústavy.

13. Extrémní rozpor mezi skutkovými zjištěními soudů a důkazy se projevuje typicky tím, že skutková zjištění soudů postrádají obsahovou spojitost s důkazy, že nevyplývají z důkazů při žádném z logicky přijatelných způsobů jejich hodnocení, že jsou opakem toho, co je obsahem důkazů, na jejichž podkladě byla učiněna, apod. Extrémní rozpor mezi skutkovými zjištěními soudů a důkazy může nastat i tehdy, když skutková zjištění jsou založena na úkonu, který je zatížen tak podstatnou vadou, že je jako důkaz nepoužitelný, přičemž z ostatních důkazů skutková zjištění soudů nevyplývají. O takový případ jde i v posuzované věci.

14. Obviněný ve svých výpovědích v přípravném řízení a v hlavním líčení popřel spáchání skutků uvedených v bodech 1, 3, 11, 30 napadeného rozsudku.

15. Nejvyšší soud dále zevrubně vyložil, že v bodech 1, 3, 11, 30 napadeného rozsudku je výrok o vině založen v otázce pachatelství obviněného na takových zjištěních, která jsou v extrémním rozporu s důkazy. Výrok o vině v těchto bodech představuje porušení ústavně zaručeného základního práva obviněného na spravedlivé řízení. Přitom předmětem právního posouzení může být jen skutek, který byl zjištěn způsobem respektujícím základní ústavně garantovaná práva, zejména pak právo na spravedlivý proces. Nejvyšší soud tudíž musel ve zmíněném rozsahu zasáhnout do skutkového základu napadeného rozsudku.

16. Naproti tomu dospěl Nejvyšší soud k závěru, že lze akceptovat skutková zjištění uvedená v bodech 31, 35, 37, 43, 45, 47 napadeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, třebaže obviněný popíral spáchání zde uvedených útoků. Také v těchto případech šlo (s výjimkou bodu 37) o to, že za usvědčující důkaz proti obviněnému soudy považovaly pachové stopy nalezené vždy na místě činu, avšak zároveň svůj závěr o pachatelství obviněného podepřely dalšími důkazy potvrzujícími spojení osoby obviněného s příslušným útokem.

17. Ve vztahu k bodům 31, 35, 37, 43, 45, 47 napadeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové dospěl Nejvyšší soud k závěru, že tato část výroku o vině obviněného se opírá o skutková zjištění, která ani v otázce totožnosti obviněného s osobou pachatele nejsou v žádném extrémním rozporu s důkazy, a která naopak mají v důkazech odpovídající obsahový podklad. V uvedené části výroku o vině tedy nebylo porušeno ústavně zaručené základní právo obviněného na spravedlivé řízení. To, že obviněný nesouhlasí se skutkovými zjištěními uvedenými ve zmíněných bodech výroku o vině a že se neztotožňuje se způsobem, jímž soudy hodnotily důkazy svědčící v těchto bodech o jeho pachatelství, není dovolacím důvodem.

18. S ohledem na vady, kterými je zatížen výrok o vině obviněného v bodech 1, 3, 11, 30, Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové a ohledně obviněného P. M. i rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou jako součást řízení předcházejícího napadenému rozsudku, zrušil také všechna další obsahově navazující rozhodnutí, která zrušením rozsudků ztratila podklad, a přikázal Okresnímu soudu v Rychnově nad Kněžnou, aby věc obviněného P. M. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou odstraní vady vytknuté tímto usnesením Nejvyššího soudu a znovu ve věci obviněného P. M. rozhodne.

19. Nad rámec rozhodnutí o podaném dovolání pokládá Nejvyšší soud za nutné upozornit, že pokud bude Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou rozhodovat o trestu poté, co podle § 45 odst. 1 tr. zákoníku zruší rozsudek Okresního soudu v Náchodě ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. 1 T 68/2014, v části výroku o vině a v celém výroku o trestu, pak nepřichází v úvahu, aby výrok o trestu v rozsudku Okresního soudu v Náchodě rušil ještě výrokem podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku, jak učinil Krajský soud v Hradci Králové napadeným rozsudkem. Jestliže však na zrušený výrok o trestu obsahově navazují další rozhodnutí, která vzhledem ke změně, k níž došlo jeho zrušením, pozbyla podkladu, je

třeba je také zrušit.